

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В умовах складних світових економічних процесів Україні необхідна ефективна державна транспортна політика, яка враховувала б геополітичні аспекти в державі, особливості галузі та її роль у процесах економічних і соціальних перетворень та надала б можливість розвитку транспортної інфраструктури [3].

На жаль, характерними рисами сьогоdnішнього стану діяльності транспортної галузі є наступне. Стрімко йдуть на спад обсяги перевезень, критичного рівня досяг фінансовий стан всієї галузі [4].

Довготривале падіння обсягів перевезень залізничним транспортом об'єктивно залежить від зміни валового національного продукту. Для підтвердження цього взято дані офіційної статистики за період з 2005-го до 2018 р. Аналіз показав, що вирішальний вплив на обсяги вантажних перевезень має саме динаміка ВВП, тобто фактично промислове виробництво. Якщо цей показник зростає, то майже пропорційно збільшуються залізничні перевезення, і навпаки. Цей метод застосовувався широко в радянські часи у Держплані УРСР при централізованому плануванні обсягів перевезень при складанні п'ятирічних планів в розрізі Української РСР. Зараз же, на нашу думку головним чинником є наслідок агресивних дій Російської Федерації [2].

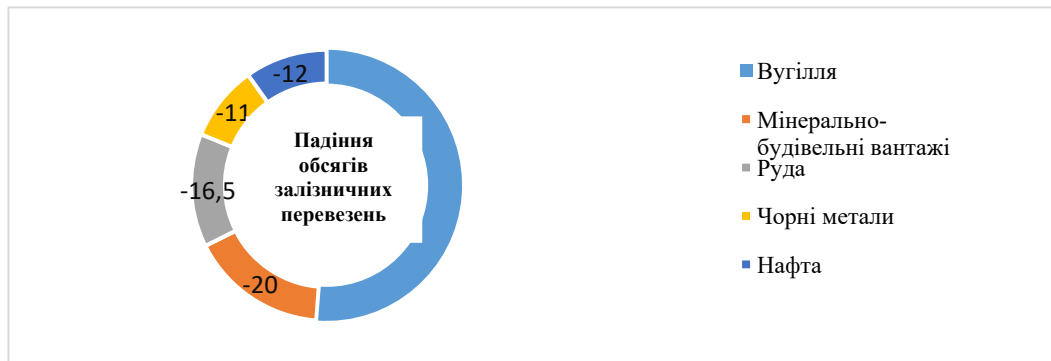

Рис. 1. Падіння обсягів залізничних перевезень 2013-2018рр., млн. т

Основні причини:

- тимчасова втрата вуглевидобувних потужностей Донбасу та анексія Криму;
- значне падіння обсягів експорту через втрату виробничих потужностей з виробництва чорних металів (з \$ 17,6 до \$ 11,6 млрд);
- скорочення обсягів виробництва та експорту;
- продукції вітчизняного машинобудування (з \$ 3,5 до \$ 0,7 млрд);
- значне падіння експорту через обмеження, встановлені Митним союзом (на 43%);
- переорієнтація Митним союзом транзиту нафти та нафтопродуктів з українських портів на інші;
- падіння внутрішнього виробництва та споживання мінерально-будівельних вантажів (імпорт скоротився з \$ 21,2 до \$ 13,4 млрд)

Протягом останніх п'яти років суттєві корективи у бік скорочення перевезень залізничним транспортом вносять зовнішні чинники [1]. Можна виокремити три основні: тимчасова окупація Криму та Донбасу із втратою виробничих потужностей як у добувній, так і в переробній промисловості; скорочення обсягів експорту металів і продукції машинобудування; обмеження країнами Митного союзу імпорту українських товарів і переорієнтація транзиту (насамперед нафти і нафтопродуктів) з українських портів.

У результаті протягом 2013-2018 рр. залізниця втратила понад 120 млн т вантажів на рік. З них більше половини, або 62,5 млн т, – вугілля, через втрату контролю над вугледобувними потужностями Донбасу. На другому місці – мінбудматеріали (20 млн т). Це, зокрема, шебінь, що раніше експортувався до Росії.

Крім того, значно знизилися обсяги виробництва та експорту чорних металів (з \$ 17,6 до \$ 11,6 млрд), продукції машинобудування (з \$ 3,5 до \$ 0,7 млрд). Потерпають від заборони і постачальники – виробники сільгосппродукції та тваринництва(Рис.1).

Все це та інше призводить до зменшення надходження коштів для оновлення інфраструктури Укрзалізниці. В березні Кабінет Міністрів України затвердив консолідований фінансовий план АТ «Укрзалізниця» на 2019 рік. Зокрема ним 331 млн т намічено фінансовим планом Укрзалізниці перевезти у 2019 р., що відповідає прогнозу зростання ВВП України на 3 %.

Список використаних джерел

1. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua>.
2. Медіацентр "Магістраль" ПАТ "Укрзалізниця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://info.uz.ua>
3. Хоменко І.О. Проблеми розвитку мультимодальних перевезень в Україні та альтернативи, щодо їх вирішення / І.О. Хоменко, Л.М. Волинець // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток інноваційно-інтегрованих структур у вимірі формування інноваційноорієнтованої моделі економіки» (21-22 березня 2018 року). – Кропивницький: Ексклюзив-Систем, 2018 – С.17
4. Л.М. Волинець Priority areas of development of transport based on new technologies / Л.М. Волинець, І.О. Хоменко, Є.В. Маляренко // Тези доповідей Scientific-practical INTERNET-conference of students and young scientists with international participation «Mechanisms and strategies for development the economic entities in conditions of integration processes» (19 лютого 2019 року). – Харків-Переворськ, 2019. – С.162-164.

Хрей А.П., студентка гр. ОА-161

Науковий керівник - Хоменко І.О., д.е.н, професор

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В УКРАЇНІ

Процеси глобалізації, швидкі зміни у процесах створення нематеріальних активів, свідчать про вагому роль креативної індустрії в економіці в цілому. Творчі індустрії стають основою для інноваційних процесів економічної діяльності і тим самим дають поштовх для розвитку інших видів діяльності економіки України. Економічно креативність вимірюється за допомогою виявлення її впливу на економічне зростання країни.

Теоретико-методологічні засади щодо питань розвитку креативної індустрії в Україні розглянуто в працях: Ушкаренко Ю.В.; Чмут А.В.; Синякова К.М.; Пакуліна А.А.; Р. Флорід; М. Каменських.

Креативні індустрії - це перелік видів економічної діяльності, що мають потенціал до створення доданої вартості та робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їх продукти та послуги є наслідком індивідуальної творчості, навичок і таланту. До креативних індустрій відносяться: декоративне-прикладне мистецтво, програмне забезпечення, відеоігри; дизайн: мода, графічний дизайн, промисловий дизайн, дизайн інтер'єру; креативні послуги: культурні і цифрові послуги, реклама; образотворче мистецтво [5]. Основою креативної економіки є використання людиною творчої уяви для підвищення цінності ідеї. Креативна економіка змінює виробництво, надання послуг, сфери розваг, трансформує їх форму. В останні роки вона швидко розвивається і заохочує все більше людей приєднатися до креативної індустрії, адже це справді приносить дохід. Капіталізація креативних індустрій України перевищує \$4 млрд, що приблизно дорівнює 4,5% ВВП. Найбільше доходів приносить ІТ-сегмент. В містах створюються хаби, коворкінги, центри діяльності, відкриваються бізнес-інкубатори, і не лише для ІТ проєктів. Також створюються соціальні підприємства, де безкоштовно навчають дітей та дорослих на волонтерських засадах. Ці індустрії походять з індивідуальної творчості, таланту і мають потенціал до формування добробуту і створення нових робочих місць.

На сьогоднішній день в Україні можна спостерігати вдалі реалізації стартапів. У Львові відкрито арт-кластер "Фабрика повідла". В Івано-Франківську розробляється концепція ревіталізації заводу «Промприлад» із перетворенням його на хаб творчості та пізнання. Бізнес-інкубатори безкоштовно навчають учасників АТО або інших початківців, які хочуть розпочати свій бізнес. В Києві відкрито пекарню, де працюють люди з інтелектуальними порушеннями. Також талановиті люди, сидячи вдома, створюють різні товари ручної роботи на продаж, і з кожним днем таких майстрів стає все більше. Активно значимим є винахід А. Головаченка — екзоскелет, який допомагає частково паралізованим людям рухатися, що наприкінці 2017-го проєкт переміг на міжнародному конкурсі інновацій та робототехніки Robot Launch. Передзамовлення на автономні високотехнологічні будинки, які розробив уродженець Маріуполя М. Гербут, уже оформили близько 8 тис. американських родин. Масове виробництво будинків PassivDom має розпочатися вже у 2018-му в штаті Невада. А інтерактивні столи для ресторанів від Kodisoft не лише з'явилися в Українському домі в Давосі, а й здобули визнання такого корпоративного «монстра», як Microsoft.

Загалом Україна має багато талановитих людей, які дійсно своєю творчою діяльністю можуть змінити майбутнє України, але для цього потрібна державна підтримка. Потрібне нормативно-правове регулювання креативного напрямку економіки та культури, а також розробка закону про підтримку start-